

Список використаних джерел: 1. *Кужельний М.В., Левицька С.О.* Організація обліку : навч. підручн. Рівне : НУВГП, 2010. 352 с. 2. *Лаговська А.О.* Актуарна концепція бухгалтерського обліку: *Зимові читання*: зб. тез доп. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. (Житомир, 22 – 23 лют. 2012р.). м. Житомир, С.57-58. 3. *Левицька С.О., Лебедзевич Я.В., Осадча О.О.* Звітність підприємств : підручн. Острог : НУ «Острозька академія», 2012. 230 с. 4. *Сльозко Т.М.* Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 304 с. 5. *Яремко І.Й.* Концепції і парадигми бухгалтерського обліку як система наукових основ теорії. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2010. №691. С.246-252. URL : <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/848cf69b-ec81-41bd-89c1-831291907e60/content> (дата звернення: 28.10.2023). 6. Richard J. Comptabilites et practigues comptables. 1996. Dalloz: Paris IX. P.160 7. Penman S.H. Financial Statement Analysis and Security Valuation. 3rd ed. New York : MsGraw-Hill/ Irwin, 2007. 241 p.

УДК 657

Сторожук Т.М., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку та консалтингу

Умаров А.В., здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Державний податковий університет, м. Ірпінь, Україна

АДАПТАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Ключові слова: міжнародні стандарти, фінансова звітність, інтеграція, стандартизація.

В сучасному світі, коли глобалізація стає невід’ємною частиною нашого життя, коли країни прагнуть стандартизації та інтеграції з більш розвиненими країнами, питання упорядкування бухгалтерського обліку та фінансової звітності до міжнародних стандартів стає дуже актуальним. В цей час облік і звітність стають не просто видо- чи функціонально-зміненими, а відкривають шляхи для обміну досвідом, інформацією та створення єдиних підходів для всіх різноманітних фахівців в будь-якій частині світу. Проте, за кожним намаганням покращити або відтворити досвід інших, важливо не забувати про власні особливості та специфіки, що пов’язані з вибором вектору розвитку країни.

Євроінтеграція України – найважливіше питання, після війни, що наразі турбує українців. Проте, проблемою України є те, що з 1991 року, країна так і не відріклася повністю від радянських стандартів, систем та ідеологій. І одною з вимог до наближення вступу України до ЄС є саме перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності (далі МСФЗ). Більшість розвинених країн світу вже перейшли або збираються перейти на шлях єдиних підходів до формування інформації фінансової звітності загального призначення.

Головними перевагами запровадження міжнародних стандартів є:

- спрощення процесу фінансового звітування для уникнення необхідності формування багатьох форм спеціалізованої звітності, що сприятиме зниженню ризиків для інвесторів та кредиторів;

- створення звітності, яка відповідає потребам зарубіжних партнерів та зовнішніх інвесторів;

- збільшення довіри до фінансової звітності і її показників;

- забезпечення прозорості, доступності та зрозумілості звітної інформації;

- можливість використання фінансової звітності для об’єктивного прийняття та ухвалення обґрунтованих управлінських рішень різноманітними користувачами;

- підтвердження достовірності звітності провідними аудиторами світу [1].

Хоч переваг дійсно багато і вони спрямовані на покращення фінансової звітності та спрощення ведення обліку, проте на цьому шляху є проблеми.

По-перше, відсутність стандартизованих вимог щодо застосування МСФЗ в Україні, а також відсутність обов’язкових норм щодо використання МСФЗ на практиці всіма суб’єктами господарювання, що може призвести до різних відхилень. Крім того, це створює труднощі при порівнянні фінансової звітності, яка складена за різними підходами.

По-друге, відсутність достатньої кількості висококваліфікованих спеціалістів для формування фінансової звітності відповідно до МСФЗ. Це є актуальною проблемою в країнах,

які впроваджують МСФЗ для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Внаслідок цього, існує велика потреба у кваліфікованих бухгалтерях і аудиторях, здатних працювати відповідно до підходів, декларованих МСФЗ. Країни з перехідними економіками, такі як Україна, Грузія, Молдова та інші, особливо гостро стикаються з викликами, пов'язаними з нестачею кваліфікованих спеціалістів при впровадженні МСФЗ.

Основними проблемними напрямками, які існують при переході на МСФЗ є:

- 1) удосконалення системи законодавчо-нормативної бази регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності;
- 2) методичне забезпечення повного переходу на ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності за міжнародними стандартами (інструкції, методичні рекомендації, коментарі);
- 3) формування якісного кадрового забезпечення [2].

Таким чином можна відзначити, що ЄС ставить вимоги до формування звітності за новими МСФЗ з метою використання її інформації для прийняття управлінських рішень користувачами на різних рівнях управління. Саме тому, Міністерством фінансів України було внесено зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3] та національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [4] визначає, основні принципи і методики ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Проте, варто зазначити, що поки цей стандарт не відповідає усім вимогам та аспектам МСФЗ. Крім того, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку не є «гнучкими», і, як результат, не здатні враховувати зміни в міжнародних стандартах згодом.

Отже, перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності – це невід’ємна частина інтеграції та глобалізації кожної країни. Якщо компанії України дійсно хочуть великими обсягами виходити на міжнародні ринки, обов’язковим «атрибутом» є саме перехід ведення обліку та складання фінансової звітності саме за міжнародними стандартами. Збільшення прозорості, ефективності та точності, спрощення процесів ведення обліку та складання фінансової звітності – усе це є позитивними чинниками в процесі запровадження МСФЗ. Хоча, слід зазначити, що для більш ефективного та повного переходу на дану систему, маємо вирішити декілька важливих питань.

Шлях конверсії (паралельного ведення бухгалтерського обліку), що забезпечує процес формування фінансової звітності за МСФЗ на основі відповідних бухгалтерських записів, зроблених упродовж усього звітного періоду є більш точним, але більш витратним та трудомістким. Трансформація фінансової звітності як разова процедура, коли на основі даних звітності, складеної за НП(С)БО, формуються дані, скориговані на величину відмінностей в обліку і звітності відповідно до МСФЗ теж має недоліки. Тому необхідно організацію та ведення бухгалтерського обліку здійснювати відповідно до міжнародних стандартів з метою формування фінансової звітності за МСФЗ. Відсутність кваліфікованих кадрів, недостатній досвід або його відсутність на практиці гальмують рух економіки нашої країни до передових світових стандартів. Для вирішення цих проблем доцільним є розвиток діяльності професійних організацій в Україні та міжнародного співробітництва з міжнародними спеціалізованими професійними організаціями.

Список використаних джерел: 1. Федунь М. Адаптація законодавства України до стандартів Європейського союзу у сфері поводження з відходами. *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини*. 2014. Вип. 36, ч. 2. С. 191–199. 2. Засадний Б. Адаптація системи бухгалтерського обліку і фінансової звітності відповідно до МСФЗ. *European Journal of Economics and Management*. 2016р. URL: https://eujem.cz/wp-content/uploads/2016/eujem_2016_2_1/09.pdf. 3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». *Верховна рада України*. Документ від 16.07.1999 р. № 996-XIV станом на 10 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 13.11.2023). 4. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: *Міністерство фінансів України*. Документ від 07.02.2013 р. № 73: станом на 17 лют. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 13.11.2023).